

Balans van de veiligheidscampagne Dakwerken

In de bouwsector is vallen de belangrijkste oorzaak van ernstige ongevallen. Een van de beroepsgroepen die het meest wordt blootgesteld aan het valgevaar, is die van de dakwerkers. Daarom heeft het NAVB, het preventie-instituut van de bouw, samen met de Algemene Directie Toezicht op het Welzijn op het Werk (AD TWV) van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD WASO), werkgevers- en werknemersorganisaties en tal van andere partners intens campagne gevoerd om de veiligheid en de gezondheid bij dakwerkers op een hoger peil te brengen.

De eerste campagnegolf: preventie

Van april 2006 tot eind maart 2007 hebben de adviseurs van het NAVB tijdens de preventieve fase intensief aandacht besteed aan dakwerken. Dat heeft er onder meer toe geleid dat quasi 30% van de 2 479 bedrijven met werknemers in de sector een actieplan opstelden om hun preventiebeleid te verbeteren. Het NAVB heeft echter niet als enige preventieve acties gevoerd. Er werd een overlegplatform opgericht waarin werkgevers- en werknemersorganisaties, maar ook verzekeringsmaatschappijen, externe preventiediensten en verenigingen van veiligheidscoördinatoren en van preventieadviseurs vertegenwoordigd waren. Tijdens de vergaderingen van dit overlegplatform werden de acties van de verschillende partners zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Meer details over de preventieve acties van het NAVB en de partners vindt u in bijlage.

De tweede campagnegolf: handhaving

De AD TWV nam de handhavingsgolf voor haar rekening, van begin april tot eind december 2007. Tijdens deze inspectiefase werd nagegaan of de betreffende reglementering werd nageleefd, met speciale aandacht voor vijf ernstige inbreuken die bepaald werden in overleg met het NAVB. Repressieve maatregelen werden hierbij niet geschuwd. Tijdens de 1 551 uitgevoerde inspectiebezoeken op bouwplaatsen met dakwerken werden 129 pv's opgesteld en werden 138 werkzaamheden stilgelegd tot regularisatie. Alle vaststellingen waarbij repressieve acties werden ondernomen, hadden betrekking op gebrekkige preventie op het vlak van vallen van hoogte.

Resultaten

De primaire doelstelling van de campagne Dakwerken bestond erin de frequentie- en de ernstgraad van de arbeidsongevallen in deze sector te doen dalen met 15%. Deze doelstelling kunnen we vandaag nog niet evalueren, aangezien we pas in 2009 over de gegevens van 2007 zullen beschikken.

Secundaire doelstellingen kunnen we nu reeds evalueren. Het beoogde doel was een positieve evolutie van zes indicatoren met 15%. Aan de hand van ons meetinstrument, de Preventieatlas, hebben we twee momentopnames gemaakt van het aantal vaststellingen op bouwplaatsen met dakwerken, namelijk bij het begin van de preventieve campagnegolf (april 2006) en bij het einde (maart 2007). Uit de vergelijking blijkt dat er na een jaar campagne voeren 22,9% minder vaststellingen waren m.b.t. machines met ARAB-keuring (o.a. de conformiteit van hijstoestellen en goederenliften), 41,4% minder vaststellingen m.b.t. het gebruik van PBM en 5,3% minder vaststellingen m.b.t. het gebruik van collectieve valbeveiligingsmiddelen. Enkel voor deze laatste doelstelling werd de daling met 15% dus niet verwezenlijkt. De ingrepen van de AD TWV op bouwplaatsen waar de preventie op het vlak van vallen van hoogte gebrekkig was, bevestigden dat collectieve valbeveiliging een pijnpunt blijft.

Verder hebben dakwerkers in de periode van de preventieve campagnegolf 58% meer uren opleiding over welzijn gevolgd dan een jaar eerder. Vooral de opleiding "Werken op hoogte" nam een hoge vlucht. Deze doelstelling, waarover u in bijlage meer details vindt, werd dus ruimschoots bereikt. Over de evolutie van het aantal werkmeldingen door dakwerkbedrijven en het aantal aansluitingen van dakwerkbedrijven bij een Externe Dienst voor Preventie en Bescherming (EDPB) zijn nog geen gegevens beschikbaar.

We kunnen concluderen dat 3 van de 4 meetbare secundaire doelstellingen werden bereikt. Daarnaast stellen we tevreden vast dat de dakwerkers ook vandaag nog een beroep blijven doen op het NAVB om hun veiligheidsbeleid te verbeteren. De campagne Dakwerken heeft vruchten afgeworpen, maar blijvende inspanningen zijn absoluut nodig, vooral op het vlak van collectieve valbeveiliging. Op die manier proberen we mee de Europese doelstelling te verwezenlijken om tegen 2012 het totaal aantal ernstige arbeidsongevallen met 25% te verminderen. We vragen aan alle actoren om de aandacht voor de veiligheid bij dakwerken zeker niet te laten verslappen.

1. De acties van het NAVB en van de partners

Van april 2006 tot eind maart 2007 hebben de adviseurs van het NAVB tijdens de preventieve fase 50% van hun arbeidstijd besteed aan dakwerken. De adviseurs gaven informatie en adviezen tijdens 3 387 werkbezoeken, goed voor 4 852 bouwplaatsverslagen met 31 356 vaststellingen. Daarnaast vonden er 1 353 kantoorbezoeken plaats. 735 aannemers van dakwerken stelden samen met de adviseur van hun sector een actieplan op om hun preventiebeleid te verbeteren, dat is quasi 30 % van de 2 479 bedrijven met werknemers in de sector (bron: RSZ 2004). De volgende punten werden het vaakst opgenomen in de actieplannen die de dakbedrijven hebben opgesteld in overleg met een adviseur van het NAVB.

- (1) Het organiseren van opleidingen aangaande werken op hoogte (cf. KB 31/08/2005)
- (2) Het organiseren van toolboxmeetings
- (3) Afspraken maken met de externe dienst (EDTC) voor de jaarlijkse controle van de persoonlijke valbeveiligingsmiddelen en voor de periodieke controle van heftoestellen
- (4) Het opstellen van een jaarlijks actieplan en van het vijfjaarlijks globaal preventieplan
- (5) Het opstellen van specifieke risicoanalyses per werf
- (6) Het opstellen van een risicoanalyse op het niveau van de organisatie van de onderneming
- (7) Het aankopen van collectieve beschermingsmiddelen (tegen vallen van hoogte)
- (8) Het opstellen van een lijst met beschikbare persoonlijke beschermingsmiddelen
- (9) Instructies geven over het correcte gebruik van steigers op ladderklampen

Ten slotte engageerden 387 dakwerkersbedrijven zich voor meer veiligheid door het campagnecharter te ondertekenen.

Het NAVB heeft echter niet als enige preventieve acties gevoerd. Er werd een overlegplatform opgericht waarin werkgevers- en werknemersorganisaties, maar ook verzekeringsmaatschappijen, externe preventiediensten en verenigingen van veiligheidscoördinatoren vertegenwoordigd waren. Tijdens de vergaderingen van dit overlegplatform werden de acties van de verschillende partners zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.

Zowel de Confederatie Bouw als Bouwunie heeft, samen met het NAVB en Federale Verzekering, meerdere studiedagen en studieavonden georganiseerd. De Algemene Centrale ABVV en het ACV Bouw en Industrie hebben infosessies op touw gezet en de campagne belicht in hun eigen infomagazines. Ten slotte hebben ook diverse externe preventiediensten een actieve bijdrage geleverd via hun bezoeken aan dakbedrijven die bij hen aangesloten waren.

2. Overzicht van de secundaire doelstellingen

Secundaire doelstelling	Resultaat
Aantal vaststellingen conformiteit van hijstoestellen en goederenliften -15%	✓ (- 22,9%*)
Aantal vaststellingen gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen -15%	✓ (- 41,4%)
Aantal vaststellingen gebruik collectieve valbeveiligingsmiddelen -15%	✗ (- 5,3%)
Aantal opleidingsuren welzijn +15%	✓ (+ 58%)
Aantal aangeslotenen bij een EDPB +15%	Nog geen gegevens beschikbaar
Aantal werkmeldingen Dakwerken +15%	Nog geen gegevens beschikbaar

* Evolutie totaal aantal vaststellingen machines met ARAB-keuring

3. Vergelijking aantal opleidingsuren en opgeleide arbeiders in dakbedrijven (NACE 4522)

Cijfers: Fonds voor Vakopleiding in de Bouwnijverheid (FVB)

Opleiding	April 2005 – maart 2006 (het jaar voor de campagne)		April 2006 – maart 2007 (het jaar van de preventieve campagnegolf)	
	uren	personen	uren	personen
EHBO	340	24	116	6
Ergonomie	188	45	240	60
Veiligheid	2260	229	4056	501
Eindtotaal	2788	298	4412	567
		Evolutie	+ 58%	+ 90%